

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, péntek 1908. május 8.

104. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Uj Wurzer ház), I. em.

Szerkesztőség telefonszáma 223. - Nyomdai telefonszáma 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A tékozló város.

Ha az ember egy kis időt szentel arra a célra, hogy belepilantson néha napján a városi ügyek kulisszái mögé, roppant érdekes megfigyeléseket tehet. Elsősorban tudomást szerez arról, hogy türes a kassza. Vaskos, agyonfirkált könyvek hasálnak benne a portól ellepve, régi szerződések, adósságlevelek, meg tudj' isten mi egyéb. De azért kicsi a régi pénztár s a rappresentanza újat rendel. Ugy tesznek, mint a rossz kereskedő csőd előtt. Mindenképpen igyekszik elhíttelni hitelezőivel, hogy rendben van a szénája.

A rappresentanték pedig, mintha nem volnának tisztában a város pénzügyi helyzetével. Mintha nem is tudnának visszagondolni arra a sok hitelügyre, amit város lebonyolított. Régi és új bűnök egész komplexuma áll előttünk.

Vagy nem emlékeznek autonóm uraim? akkor jó lesz, ha példát is említnék. Mi van azzal a Sirola-féle adóssággal? A város még mindig fzetli a szivességi kamatokat? Csinálja-e az utakat Sirola telkeihez, a saját jól jövedelmezett bérháza elpusztításával. Nem akarunk itt visszaélések végtelen sorára rámutatni. Csak a rossz gazdálkodás tényét akartuk ezzel is bizonyítani.

Egész kötetre való anyag halmozódik össze azokból az esetekből, amelyek a város tékozlásait és a rendszeres könnyelmű gazdálkodást igazolják.

Ezekről majd máskor!

Nincs pénz. És mégis költenek. De a legszükségesebb kiadásokra sohasem futja. Fiumében a legfontosabb mindig az utolsó. Ugy van ezekkel, mint az olyan könnyelmű asszony, akinek pompás kalap diszlik a fején s a ruhája — rongyos. Fiumében jut pénz arra, hogy jól működő magánvállalatokra a város tegye rá szerencsétlen kezét, hogy azután még jobban megdrágítson mindent. Erre telik, de hasznosabbra nem. A municipium azonban nem krízleráj. A municipiumnak arra kell ügyelnie, hogy hol lehet javára a polgárságnak. S ha már ilyen kétes üzletekbe bocsátkozik, legalább ne legyen kapzsibb a magánvállalkozónál. Tegye olcsóbbá a városított intézmények használatát. Mert hiszen a városításnak ez volna a célja. A villamosvasut városi tulajdonba való vétele alkalmával is reméltük, hogy olcsóbb lesz az utazás. S alighogy a város befészkelte magát a magánvállalat irodájába, nyugodtan fölemelte a viteldíjakat. Így lesz ez most rövidesen a villamos világításnál is.

Ime az utonompolitika. A garázdálkodás. A polgárságnak jó, mert hiszen rajta mulik, hogy az autonómrendszert szétverje. Tőle függ, csupán csak tőle, hogy a klikk rendszer meddig fog még garázdálkodni a városi intézményekben. A nostra gente üres gyomorral, de teli torokkal kiáltja az éjlejt s nem gondol arra, hogy beledöglök a nyomoruságába.

Az osztrák tengerészet adatai.

Az 1908. év trieszti tengerészeti évkönyv több, mint három havi késedelemmel jelent meg. A munka csak olasz nyelven van szerkesztve, míg a miénk, amelyet már ismertettünk, magyar és olasz szövegű. Az 1907. évben az osztrák—illir tengerpart hosszujáratu gőzhajói számban 11-el és tonnatartalomban 31,426-al szaporodtak. Ezek közül osztrák telepeken épült 2 gőzhajó 6112 tonnával külföldön (Angliában) pedig 9 gőzhajó 25,301 tonnatartalommal. A hosszujáratu vitorlás hajók állománya az elmúlt év folyamán nem változott. A nagyparthajózásban egyes hajók hordképességének növelésében jelentkezett szaporodás, amely a vitorlásoknál 252, a gőzhajóknál pedig 1422 tonnát tesz ki. A kisparthajózás 29 vitorlással 402 tonnatartalommal és 6 gőzhajóval és 873 tonnával szaporodott. Ha a számításba a halászbárkák adatait is befoglaljuk, ugy az osztrák—illir tengerpart hajóállománya összesen 188 járművel és 34,653 tonnával növekedett egy év folyamán. A dalmát partvidéken a hosszujáratu gőzhajók számban 1-gyel és tonnatartalomban 2579-el szaporodtak ez az egy hajó Angliában épült. A nagy parthajózásban változás nem állott be, a kis parthajózás 191 tonnát képviselő 25 vitorlással és 60 tonnát kitevő 3 gőzhajóval szaporodott. A halászbárkákkal együtt 246 járművel és 3388 tonnával fejlődött az osztrák tengerészet a dalmát partokon. Hajótörés, leszerelés, eladás stb. címén az osztrák—illir tengerpart állománya 111 járművel és 10,504 tonnával, a dalmát partvidéké pedig 78 járművel és 3122 tonnával apadt. A végeredmény a következő: a hosszujáratu hajózásban a vitorlások 2-vel és 1926 tonnával visszaestek, a gőzhajók 4-el és 23,963 tonnával emelkedtek. A nagy parthajózásban esik az emelkedésből a vitorlásokra egy 252 tonnával, a gőzösökre 2 hajó 1371 tonnával. A kisparthajózás száma 1-gyel emelkedett, de tonnatartalmuk 291-gyel visszaest, a kis gőzhajók 788 tonnát képviselő 2-vel szaporodtak. Hasonlóképpen emelkedett a halászbárkák száma és pedig 237-el, valamint tonnatartalma is, amely 258-al növekedett.

Az osztrák tengerészetben szereplő hajósvállalatok a következők:

A vállalat	Székhelye	hajók száma	Tonnatartalma brutto	netto
Osztrák Lloyd . . .	Triest	64	185,037	112,614
Lussino rt.	Lusinpiccolo	3	10,540	6,846
Gerolmich rt. . . .	Triest	8	28,114	17,943
Szabadhajózási rt. .	"	3	8,836	5,621
Cossovics és Tsai . .	"	5	15,799	10,122
Trpovich és Tsai . .	"	13	34,298	21,850
Austro-Americana . .	"	35	125,182	80,089
M. Marinovich . . .	Ragusa	8	17,928	11,359
Racich G.	"	6	18,083	11,346
Premuda G. L. . . .	Triest	3	9,802	6,426
Premuda M. utód. . .	Lusinpiccolo	3	8,256	5,248
Martinovich C. . . .	"	3	1,662	943
Ragusea társ.	Ragusa	6	2,485	1,276
Istria-Trieste társ. .	Triest	12	1,776	857
Dalmatia társ. . . .	Dalmácia	22	3,824	1,940
Capodistria társ. . .	Capodistria	3	405	208
Kikötőépít. váll. . .	Triest	6	365	97
Triest-Muggia társ. .	Muggia	3	385	194
Stabilim. tecnico . .	Triest	5	171	92
Catt.-Castellnuovo .	Cattaro	2	125	42
Kupelwieser C. . . .	Pola	2	116	40
"Adriatica" kikötő- építkezés	Triest	10	602	108

A hosszujáratu osztrák tengerészet egy évtizedes fejlődési adatait a következő kimutatások tüntetik fel: (A parthajózó forgalmak részletei a világhatalom számára nem bírnak jelentőséggel s így azok részletezését mellőzzük).

1. Vitorlášhajók.

Év	Hajók száma	Tonnatartalma	
		brutto	netto
1898	35	19,798	20,319
1899	28	18,277	16,036
1900	20	14,571	13,427
1901	15	13,475	12,423
1902	20	18,766	17,282
1903	15	15,021	13,767
1904	10	11,375	10,324
1905	7	9,576	8,755
1906	7	9,601	8,688
1907	5	7,498	6,762

2. Gőzhajók.

Év	Hajók száma	Tonnatartalma	
		brutto	netto
1898	93	222,009	136,570
1899	92	239,224	149,117
1900	103	285,333	178,649
1901	117	342,040	214,877
1902	124	366,616	231,416
1903	126	383,298	240,200
1904	129	397,751	248,442
1905	133	417,281	261,155
1906	134	428,264	268,363
1907	138	464,623	292,326

Ezek szerint az osztrák flotta számban állandóan jelentéktelenül változott, míg a tonnatartombeli növekedés közel 100%-ot jelent. A vitorlások, csakugy, mint mindenütt a világtengerészetben, fokozatosan és számottevően estek vissza és mentek ki a forgalomból, míg a gőzhajók úrtartalombeli fejlődése valóra váltotta a reményeket abban az időszakban is, amelyben az osztrák kereskedelmi tengerészet stagnálásának hírért költötték a szomszédos partvidékeken. Ez a pangás egyedül az osztrák Lloyd üzemére vonatkozhatott, mert többi vállalkozás, amint az adatok igazolják, halad a fejlődés útján. Az osztrák tengerészet hosszujáratu, továbbá nagy és kis parthajózásban 1908-ban számlált 1659 hajót, 185,923 netto tonnával, ezek legénységének száma 7525-re, a hajók löereje pedig 143,589-re rugott. Ma van az osztrák tengerészetben összesen 1722 hajó 335,449 tiszta tonnával, a legénység száma 8627, a hajók löereje pedig 291,769.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** *Kotányi Zsigmond* a magyar királyi államvasutak forgalmi osztályának igazgatója, *Fruchtli Ede* zágrábi üzletvezető és *Marsik János* államvasuti főfelügyelő kíséretben Fiuméba érkezett.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület ma délután 6 órakor *Vio Ferenc dr.* polgármester elnöklésével ülést tart a következő napirenddel:

A jegyzőkönyv hitelesítése, bejelentések, közlések, interpellációk. Az új középítési szabályzat és az erre vonatkozó miniszteri rendelet tárgyalása. A zárt ülésen kisebb adminisztratív ügyek kerülnek elintézésre.

— **A kamara ülése.** A fiumei kereskedelmi és iparkamara holnap délután 6 órakor ülést tart a következő napirenddel: Hivatalos közlések. Miniszteri válasz a második fiumei vonal létesítése ügyében. A város átírata az umago-fiumei vonal létesítése tárgyában. Az új ipartörvényjavaslat tárgyalása.

— **Fiume népessége.** Fiume lakossága ez idő szerint 48,913 lelket számlál. Ezt a kimutatást a régi népszámlálás alapján a születések, halálozások, ki és bevándorlás adatai segítségével állították össze. 1900-ban 29350 lakója volt Fiumének. A szaporodás 7 év és négy hónap alatt 9563 lélek.

— **Ragadós betegségek.** A városi közegészségügyi hivatalnál április hó 27-től május 3-ig a következő betegségeket jelentették be. Vörheny 4, bárányhimlő 24, vérerdaganat 2, diftéria 1, egyéb 3. Ezeket kívül egy vörheny

beteget Szusákról szállítottak a városi kórházba.

— A német császár Pólában. Pólából jelentik nekünk, hogy a német császári pár ma reggel odaérkezett. A megérkezéséről a következő pólai jelentés számot be:

A „Hoherzollern” yachtot nyolc órára várták, de már hat órákor talpon volt az egész város. A kikötőt szigorúan elzárták és egyetlen csónaknak sem volt szabad a parttól távoznia. Az arzenál összes kapui előtt őrszemek, a tengerügyi hivatal épülete előtt pedig tábornokok és törzstisztek állanak. Egy negyed 9 óra felé ágyudörgés hangzik fel és a kikötő bejáratának közepén táján feltűnik a „Hoherzollern” yacht, amelyet a „Sleipner” és valamivel odább a „Hamburg” hadihajó követ. A császári yacht hatalmas ivben megfordul. Már feltűnik a sárga császárlobogó is, amelyet az erődökből ágyulövésekkel üdvözölnek, a „Hoherzollern” fedélzetéről pedig felelnek az üdvözlésekre. A „Hoherzollern” mintegy ötven lépésre közelít az osztrák-magyar hajórajhoz. Vilmos császár a parancsnoki hidon áll, távcsővel a kezében parancsokat osztogat. A „Hoherzollern” elhalad az osztrák-magyar hajóraj zászlóshajója előtt és a „Lacroma” tengerügyi yachtról az osztrák-magyar matrózok háromszoros *Hurrája* hangzik fel, amelyre a német matrózok szintén háromszoros *Hurrával* felelnek. A „Lacroma”-n rázendít a „Heil dir im Siegeskranz”-ra, mire „Hoherzollern” zenekara az osztrák néphimnuszsal válaszol. A „Hoherzollern”-ről kivetik a horgonyt és leeresztik a kötélhágcsót. A „Lacroma” tengerügyi hajót egy gözcsonak fedélzetén Montecuccoli gróf tengeragyggyal, elhagyja és egy perccel később Montecuccoli felmegy a „Hoherzollern” fedélzetére, ahol Vilmos császárt üdvözi. Montecuccoli átnyújtja Ferenc József király sajátkezű levelét. Pár perccel később Potiorek hadtestparancsnok a kikötő tengeragya is megjelennek a császári yacht fedélzetén. A „Hoherzollern”-ről egy csonak matrózokkal bemegy Pólába, hol sürgönyöket adnak fel. Miután Potiorek hadtestparancsnok és a kikötő-admirális visszamennek, a díszőrséget bevonják, mert Vilmos császár elhatározta, hogy délelőtt nem száll partra. Délben a „Lacroma” hadiyachton huszterítékű lakoma volt. A kikötőben horgonyzó hadihajók lobogódiszben. A német császár tegnap délután 4 és fél órákor külön vonaton Bécsbe utazott. A német hadihajók több napig maradnak Pólában.

— Az *Adria* új hajói. Az *Adria* tengerhajózási részvénytársaság évi jelentésében új hajók építéséről is tesz említést. Mint a *Zeit*-nak Budapestről jelentik, ez a terv csak akkor kerül megvalósulásra, ha a társaságnak 1911-ig tartó szerződését a kormány meghosszabbítja. A társaság a kereskedelmi miniszteriumhoz felterjesztést intézett e kérdésben és az érte vonatkozó tárgyalások már legközelebb megkezdődnek.

A városi népfürdő megnyitása. A városi népfürdőt, mint értesülünk, június 1-én nyitják meg a Mária Terézia móló mentén.

— A magyar-dalmát összekötő vasut. A magyar helyi érdekű vasutak részvénytársaság és a magyar agrár- és járadékbank által tervezett magyar-dalmát összekötő vasut plaski-saborski szakaszának, továbbá a károlyváros-fiumei vonalhoz tervezett alternatív csatlakozásoknak közigazgatási bejárását f. é. április hó 14. és 15-én tartották meg. A vasut Ogulinról Plaskiig terjedő, 26,4 km. hosszú első szakaszának közigazgatási bejárását a Gfrerer, Schoch és Grossmann vállalkozó cég terve alapján még 1906. július havában, ugyanezen szakaszhoz, mint 23-6 kg. nehéz sínekkel építendő II. rangú h. é. vasutnak engedélyező tárgyalását pedig 1907. május havában tartották meg. A vasut új tervezői az új vasutat II. rangú fővonalként tervezik. Az ogulin-plaski-i szakasz eredeti nyomjelzését egészben megtartották; de az államvasutak károlyváros-ogulini fővonalaéhoz való csatlakozásról többféle alternatív megoldást terjesztettek elő. Így nevezetesen az Ogulin állomáshoz való közvetlen csatlakozásán kívül Ostarije község közelében, a 7-ik kilométernél az 1906. évben bejárat nyomat elhagyják és egyenesen északnak fordulva a fővonálhoz jutnak és ott az 503520 szelvények között a csatlakozást háromféle képen is tervezik, m. p.: 1. Ogulin felé kanyarodó ívvel és a fővonálhoz simulva, azzal mintegy 7 km. hosszuan párhuzamosan haladva Ogulin állomásba, esetleg a 7 km. hosszú vonalbeli szakasz együttes használatával. A m. kir. államvasutak azt kívánják, hogy az új vonal Ogulinba ágazzék be és ez legyen a

forgalmi végpontja; emellett Károlyváros felé összekötő vonal épüljön és a fővonálhoz való csatlakozásánál forgalmi kiterő létesítések. A plaski-saborski vonalrész a két év előtt a 27-ik kilométernél megállapított Plaski állomásból folytatólag kiágazva keletnek fordul és Jezero állomásig 10⁰⁰-ban emelkedik. Jezero lesz a Bihać felé vezető szárnyvonal elágazó állomása. A fővonál Jezerotól ismét délnek fordul és itt kezdődik a Kiskapela hegység átlépése. A vonal részben 12⁰⁰, részben 13⁰⁰ emelkedésben halad a bejárat szakasz végpontjáig, Saborski állomásig, mely az 53-ik kilométernél tervezetik. A 870 m. hosszú tervezett alagútban az emelkedés csak 10⁰⁰. A plaski és saborski közötti magasságkülönbség 290 m. és így ezen a 27 km. hosszú vonalszakaszon az átlagos emelkedés kerekén 11⁰⁰. A legkisebb sugarat 275 méterrel állapították meg. A szóban levő szakaszon a következő állomások tervezik: Plaski állomás 500 m. h., Plavča drága megállóhely, Jezero állomás 500 m. h., Jesenica kiterő 500 m. h., Saborski állomás 500 m. h. Jelentékenyebb vízfolyás ezen a szakaszon nincsen; terveznek összesen 70 drb. áteresztőt 0,6—5,0 m. közt változó nyílásokkal. A fővonalat Saborskitól Založnica, Gospić és Gračac községeken át az országhatár átlépésével Kninig fogják meghosszabbítani; ahol a knin-spalato-sebenicói meglévő vonalakhoz fog csatlakozni. A fővonál 210 km., a jezero-bihaći szárnyvonal 55 km., a založnica-otočaci szárnyvonal 20 km. és így az egész magyar-dalmát összekötő vasutat 285 km. kosszal tervezik.

— Nyomozás a gyilkos után. A grobnickopoljei hatóság megkeresést intézett a fiumei rendőrséghez, hogy nyomozzon Jasenovics Jova 39 éves legény után, aki gyilkosság elkövetése után eltűnt a községből.

— A kikötőből. Érkezett: „Veria” angol gőzös Liverpoolból 210 tonna vegyes áruval; „Peppo” olasz vitorlás Trinidadból 106 napi utazás után 910 tonna foszfáttal. Indult: „Bari” olasz gőzös Bariba 410 tonna fával.

— A Seiler és Süss cég (Fiume Corso 16. I. em.) 18 és 24 frtért készit elegáns férfi öltönyöket és mérték után.

Színházi morzsák.

Szentgyörgyi Lenke kérése.

A mi bájos szubrett primadonnánk tudvalevőleg Zalamegyébe valósi. Ott töltötte ifjúságának szép napjait, már amennyiben ifjúságnak lehet venni eddigi élet-napjait és nem — gyermekkorának.

Egy szó mint száz, Lenke „aurea aetas” gyönyörű idejét Zalában morzsolta le. Az egyik nyáron történt, hogy János bácsi, az arató gazda, aki Szentgyörgyiék biztokán már hosszú idők óta munkálkodott a föld megművelésén, beállított a Lenkéék lakásába.

— No mi jót hoz, János bá? kérdezi fürgén Lenke.

— Hát a végből gyűttem vóna, hogy hát mögkérjem a szép kisasszony kezét, lönn-e a feleségöm, hogy az a jó isten is áldja meg! Nem vagyok biz' mán mai gyerek, tulnan vagyok a negyvenen, de hát három nevetlen magzatom vagyon, azoknak akarnék anyjukot keresni. Arra gondoltam hát...

— Ejnye no, János bá, nem igen valók vagyunk mi egymáshoz, — szölt Lenke, — sz' nem is tudok én kapálni.

— Soh'se baj az, a kisasszony majd csak a szobában ül egész nap, a könyveret meg én keresöm meg.

Denique Lenke keményszivű volt és nem ment hozzá, a derék János bácsihoz.

A dolog szomorú vége pedig az lett, hogy János bácsi rövid idő múltán buskomorságában — feleségül vette Julcsát, a helyrevaló, jó öreg szakácsnét.

Karcolatok a publikum köréből.

III.

Gyakori prototipus a *barátságos néző*, mosolygós ábrázatu gentleman, — él-hal a színházért. Beszédebe elegyedik a jegyszédővel és vigan integet szerte az ismerőseinek. Kedélyesen megveregeti vállát a szomszédjának, a kit soha sem látott életében s cukorral kínálja meg, miközben feleségének és becses családjának hogylétéről kérdezősködik. És mikor a hős javában kesereg kedvesének hűtlensége fellett, hangosan megkérdi az előtte ülő nyugodt szemlélőktől:

— Mit szöls hozzá édes öregem?

Persze összeszűrik, lepisszegik — de mind hiába. Arca derűs marad és amikor pl. Ophélie kolostorba készül vonulni, elmondja a háta mögött ülőnek, hogy az ő huga is apáca akart lenni, de időközben férjhez ment egy fű-

szereshez, aki távoli rokona az *Adria* r. t. egyik főtisztviselőjének, stb. és fecseg, míg csak egy vállalkozó szellemű jogász a lábára nem rug, amiért aztán rendesen a barátságos ember kér bocsánatot.

A harmadik gyakori alak az *elégedetlen ur*. Soha semmivel sincs megelégedve. A primadonna öreg, a színházban meleg van, a darab rossz, *Cseh* Iván nem elég diszkrét, *Rubos* Árpád nem elég indiskrét neki, az igazgatót forró aranyba kellene önteni. Veszekedik a szomszédjával, az ülőhely kényelmetlen, végül kijelenti, hogy többé be nem teszi a lábát a színházba — és másnap este megint ott ül a nézőtérben.

Veszedelmes alak: a *nagyidők tanuja*. Előadás közben boldog-boldogtalannak elmeséli, hogy ő egykoron ringatni kezdte a magyar színészet bölcsőjét. Ertekezést tart a világi romlásáról, a színésznők erkölcsrendészetbe ütköző karakteréről és a mikor a mellette ülő a legjavában élvezzi a darabot, rezes hangon a fülszébe dörmög:

— Oh uram, ha látta volna 1862-ben ezt a szerepet Együd Istvántól.

Az öreget leintik. Végre belefárad a nézésbe, ősz szakállát a mellére hajítja és a második felvonástól kezdve álmosan böbiskol.

Micro.

SZÍNHÁZ.

— A *postásfiu és huga*. Tegnap este *Buchbinder* Bernát kacagató énekes bohózata, *A postásfiu és huga* került színre. A kitűnő bohózatot Balla Kálmán szántársulata elsőrendű előadásban mutatta be s nem vészett el a mulattató jelenetekből semmi sem. *Rubos* Árpád vitte a darabot az egyéniségéhez illő postásfiu szerepében. Játéka temperamentumos volt s minden szavával megnevetette a publikumot. *Szentgyörgyi* Lenke volt a postásfiu huga, a színészpályára lépő Felhő Klári, aki ebben a szerepében is elragadóan bájos és közvetlen volt. A sikerből neki és *Rubos*nak jutott a legtöbb. *Bérci* Gyula jó volt Szalánczy báró szerepében. *Lajthay* Károly is jól állotta meg a helyét kevésbé hálás szerepében. Epizód szerepében kivált *Havassy* Szidi, *Cseh* Iván és *Farkas* Béla. *Szentgyörgyi* Mártha, rosszuljóté ellenére is kitűnő volt kicsi szerepében.

— *Leányka*. Ma csütörtökön este van bemutatója *Verő* György ismert, népszerű operettszerzőnk legújabb darabjának, a *Leányka*-nak. A szépenjéző operette tudvalevőleg a mult esztendőben képezte az operette-irodalom szenzációját, amennyiben az igaz, magyar levégőjű, ötletes szöveget a szerző finom, fülbe-mászó zenével patinázta. Az operett két hőse *Thököli* Imre és *Teleki* Margit grófnő, akiknek szerelmi története körül fonódnak az érdekesnél érdekesebb epizódok. Ezt a két szerepet *Szentgyörgyi* Lenke elragadó, szubtilis művészetével *Váradi* Márton diszkrét, szépcsengető organuma juttatja érvényre. Kivülök a Balla-gárda első művészei vonulnak fel a siker érdekében, akiknek sorában *Borbély* Lilit, *Harmath* Zsénit, *Havassy* Szidit, *Szentgyörgyi* Márhát, *Bérczit*, *Cseht*, *Horváthot*, *Lajthait* látjuk első szempillantásra. A darabban előforduló szép és plasztikus táncokat a színház bájos balettmestere *Bércziné* tanította be, aki a *Leányka*-ban maga is egy szölt táncban fogja a közönségnek bemutatni kiváló művészetét. A bemutató iránt, melyet pénteken, május 8-án fognak másodsor adni, nagy és osztatlan érdeklődés nyilvánult meg a közönség legszélesebb rétegeiben.

— *Lili*. Szombaton *Hervé* örökifju operettjét a *Lilit* tüzte műsorra Balla igazgató, s ezáltal a szombati estén a közönség csupa édes, szép emlékekkel, az öregebbek ifjúságukra való reminiscenciákkal fogják magukat szellemileg felfrissíteni; hiszen kinek ne lettek volna már a *Lili* lányan zsongó, perzselő melódiái valóságos üdítő hatással szívükre, kedélyükre. A *Lili* mindenkor *kedvence* volt a közönség ezer és ezer tömegének, úgy bájos, romantikus meséje, mint finoman, sejtelmes vonalakban végig húzódo muzsikája révén. A czimzerepben *Balláné* Csik Irén asszony egyik legkitűnőbb alakítását produkálja. *Plinchard* szerepét, *Csöreg* Jenő a színház széphanu tenoristája fogja énekelni. Vasárnap délután az *Aranyvirág*ot ismétlik meg, este pedig *Millöcker* halhatatlan operettje, a *Szegény Jonathan* van műsoron.

ZELENIKA (DALMÁCIA)

klimatikus gyógyhely és tengeri fürdő

a Bocche di Cattarói, montenegroi és albániai kirándulások
természetes középpontja, vasuti végállomás és gyorshajó-
állomás (Castelnuovo kikötőből fél órai gyalogut.)

szálloda 38 szobával, 2 villa s nagy park
családi viszonyok miatt szabad kézből eladó.

Bővebbet Zelenika fürdő üzemeltetésénél.

MIRAMARE NAGYSZÁLLÓ

CIRKVENICÁN.

Nyári és téli üdülőhely és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton,
— a fürdő közelében fekszik. —

Modern berendezés. — Kávéház és étteremmel.
Lift. — Villanyvilágítás. — Olvasó terem.
Hidegvízgyógyintézet. — Meleg házi fürdők.

Figyelmes kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Telefon sz. 19.

Telefon sz. 19.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.

Raktárak Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémáruban,
mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok. — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben.

„KOMET” önműködő ajtózáró készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák — Töltények.

ii.

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich 1. sz. Via Adamich 1. sz.

Villanyos világítási, villámhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések.

Villamos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Hűlőlegesség: „Wolftram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Magyar Általános Hitelbank Fiumei Fiókja.

Központ: Budapest. **Fiókok:** Brassó, Debrecen, Győr,
Kassa, Kecskemét, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szabadka,
Temesvár.

Alaptőke 60 millió kor.

  Tartalékok 35 millió.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskékre és folyó
számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Leszámítol bel- és külföldi váltókat és elfogad ilye-
neket behajtásra.

Vesz és elad mindennemű értékpapírokat, külföldi
váltókat és idegen pénznemeket s előnyösen effektuál
mindennemű megbízást a bel- és külföldi tőzsdéken.

Bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat.

Előleget nyújt értékpapírokra és árukra.

Elfogad értékpapírokat megőrzésre és kezelésre és
ajánlja tűzbiztos páncélszekrény-fiókjait (safe deposit).

Kiállít hitelleveleket a bel- és külföld minden nagyobb
piacára.

Naponta friss!

Naponta friss!

Az új

Huscsarnokban

a legjobb minőségű és naponta friss

Marha-, Borju- és Sertéshus kapható
meglepő olcsó árban.

Ne mulassza el megtekinteni és egy próbavásárlást tenni az új

HUSCSARNOKBAN

Piazza Ürmény 1. számú vásárcsarnok 24-26. számú rekesz.

Kívánatra házhoz is küldjük a húst!

Kitünő tisztelettel

REICH TESTVÉREK.

SPORT VENDÉGLŐ

FIUME, Via Germania 2

a Jellacsics kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. — Kitünő borok.

Kőbányai Polgári Sör.

WEISZ JENŐ vendéglős.

ADRIA ÉTTEREM

— FIUME, —

Piazza Elisabetta. o—o—o Via Adamich.

A város központjában.

—o—

Idegenek találkozó helye.

—

Kitünő konyha.

—

Minden időben friss halak.

Mindenféle használt
butort veszek
a legjobb árban.

Deutsch M.

Via Governo 4.

Maluszewski Szaniszló CENTRAL KÁVÉHÁZA

és cukrászdája

CIRKVENICA

közvetlenül a tengerpart mellett.

Kitünő italok és frissítők.

Legfinomabb cukorsütemények.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME